

MISCARA

ABONAMENTE

Un an 200 lei
Sase luni 140 lei
Trei luni 70 lei

REDACȚIA ȘI ADMINISTRATIA

Înș. Paș. Unib. No. 6
orele de birou: 9—12 a. m.
18—3 p.

ANUNCIURI ȘI RECLAME

Se primesc în condiții avantajoase direct la
redacția zărilor înș. Paș. Unib. No. 6.
Desemnarea prin toate agențiile de publicitate

APARE ZILNIC

Sub direcția unui comitet
de redacție

IN NOUA CAMERA

MANDATARI GUVERNULUI

Cunoaștem acum, oficial persoanele cari au fost proclamate alese în noua Camera a Deputaților.

În ce privește grupările opoziției, ele sunt reprezentate prin persoane pe cari le știm din trecuta activitate parlamentară, astfel că nu rămâne decât să le vedem de acum înainte la lucru.

Interesant e să cunoaștem persoanele deosebite cari s'au ales pentru prima dată în Parlament și cari formează „majoritatea formidabilă” a guvernului.

În această privință, oricât ne-ar plăcea să ne putem anticipa nici o apreciere. Pretutindeni, în toate fiaturile, guvernul are mandatarii națiunii pe cari nu pretindem a-i cunoaște din activitatea lor politică, dar nu-i cunoaștem din manifestările lor publice pe alte țărâni.

Nu întâlnim în tot pomelnicul autorității din Camera cu excepția câtorva dintre conducătorii prezidențiali—persoane cunoscute în celelalte domenii de activitate: profesori sau avocați cu răsunet, economiști sau financieri, reputați ca atare nu în țară, dar macar în județele lor.

Se poate ca între noii mandatarii să fie talente remarcabile, dar de până astăzi nu s'au putut remarca. Poate debutul lor politic—(de altfel majoritatea toată e o debutantă!)—să ne convingă de aceasta.

Pentru opinia publică toți iluștrii cari s'au ales în Camera d-lui Averescu rămân absolut necunoscuți. Și ca un exemplu lămuritor luăm chiar Iașul.

NOTE

Universitățile în lumina istoriei

În special occidentul se ocupă cu tot felul de expoziții, al căror aranjament și legătură lasă impresii neuite.

De data aceasta e vorba tot de o expoziție, de un mare pitoresc pentru intelectuali și care a avut loc în anul curent la Paris.

În sălile Biblioteca „St. Genevieve”—după cum mărturisese un martor ocular, se desfășura un feeric spectacol. „Viața studențească dealungul veacurilor”, fusese înocințată în lumina unei mari bogății de stampe și gravuri trecute. Istorică «Sorbonă» își desfășura bolile întunecoase, sau diversele restaurări, într'un cadru de pitoresc desăvârșit.

Uniformele schimbătoare și capricioase ornamentațiile de galoane, marcau înțepinarea profesorilor și aplicațiile studenților.

Într'un colț al expoziției, lumea se îmbulzea cu curiozitate. Pereții plini de schițe originale, reprezentau nuduri cu expresive dedicații. Între altele un stoic scrisese sub o frumoasă copie „Giocondă”, „Nemuritoare femeie cu surâs capricios... trage-mi ghețele”.

Un mare dulap păzit lăsa să se vadă manuscrise nenumărate, de teze premiate, a oamenilor celebri. Stăteau alături Taine Musset, Michelet și Baudelaire.

Către mijlocul expoziției curiozitatea amatorilor de rarități era ridicată la cel mai înalt grad. O tabelă mică anunța: „omania fiziologică a vieții universitare” și în adevăr sub geamul de sticlă groasă se înșirau, frumos rânduite, volumase cu titluri sugestive, scrisse de studenții experți în materie,—«Fiziologia studenților, grișetelor și „catrelor din Paris” sau «Fiziologia damblagului ridicol», iscalită sub pomposul pseudonim «Satan».

Afară de acestea, numeroase relicve și

Cari sunt reprezentanții guvernamentali aleși în noua Cameră?

În afară de d. I. Petrovici, ceilalți aleși intră pentru prima dată în Cameră. Ba a mai fost deputat, sub guvernarea averescană trecută preotul Sava Popovici, dar a cărui activitate parlamentară a rămas inexistentă.

Mandatarii noi ai Iașului sunt deci d-nii P. Pogonat, a cărui patimă politică este dusă de la paroxism, la manifestări simptomatice, apoi d. Vasile Popovici, avocat de șală, despre a cărui activitate vom vorbi cu alt prilej, d-rul D. Tacu, reacționar încarnat care nu e cunoscut nici alegătorilor siliți să-l voteze și d. I. Bărbulescu al cărui trecut politic, aicea la Iași, constituie un mare punct de întrebare.

Sunt cunoscuți oamenii aceștia în afară de Iași? Credem că nu, și credem că cel puțin 76 la sută dintre alegătorii cari i-au votat, nu-i cunosc nici astăzi, după ce s'au ales.

Dacă un oraș ca Iașul oferă asemenea valori, gândiți-vă la celelalte elemente cari s'au ales în centre mult mai mici, și mai gândiți-vă că guvernamentalii, aici la Iași, într'un centru cultural, au putut fixa candidatura unei... personalități ca cea pe care o reprezintă căzutul candidat d. Ernest Mihailescu!...

Dar, cu rezerva pe care am exprimat-o la început, poate că ținuți mai puțin repute ca Iașul să fi trimis în Cameră valori mai reale cari să aducă mari servicii țării...

Cine știe!

curiozități; un pistol care a servit la trei duiceluri, făcând două victime, paharul «Regelui bețivilor», umbrela verde a unui conferențiar, care era veselia anului 1840, pușca cu care s'a tras primul foc pe scările Sorbonei, în vremea comunarilor etc.

În felul acesta expoziția «universitară» nu e numai un punct de atracție al interesului, ci o adevărată delectare pentru întregul public parizian. O inițiativă asemănătoare au luat de curând berlinezii.

ABELARDUS

GUVERNUL AMENINȚĂ SATELE

—Un document guvernamental—

Menținând în alegerea de ieri toate sistemele pe care le-a utilizat în alegerile parlamentare, guvernamentalii au recurs ieri la amenințări oficiale.

În manifestul pe care l'au lansat către «frații săteni» amenințarea și urgia guvernului sunt exprimate prin acest pasaj final:

«Cei cari ați votat alte partide până acuma, ați greșit. Cei cari voiți să mai votați alte partide și nu guvernul, faceți-lel mai mare rău comunei, satului și gospodăriile d-vs. Guvernul știe care comună este în contra sa și de sigur că acea comună va rămânea fără nici un sprijin și ca un copil al nimănui».

Aceste amenințări au fost adresate sătenilor cărora administrația guvernului, jandarmii și agenții d-lui Pogonat, cari au operat și în alegerea de ieri au impus să voteze pe candidații lor.

Disolvarea Camerei de Comerț din Iași?

— Asaltul d-lui C. Cerkez —

Incurajat numai de d. I. Petrovici descurajatul ministru fără portofoliu, d. C. Cerkez este intransigent în inconstiența ce-l caracterizează și ține morțiș să cucerească Camera de Comerț, cu aceeași vană ambițiune cu care a țintit un mandat parlamentar, din partea aceleiași camere.

Dl. C. Cerkez a cetit un memoriu prin care cere disolvarea Camerei de Comerț și instituirea unei comisii interimare în... cap cu d-sa. Acel memoriu d. Cerkez l'a întocmit mai de mult, dar l'a ținut în buzunar așteptând mandatul de senator. Căzând însă așa cum era firesc să cadă, d. Cerkez și-a scos memoriul pe care l'a cetit la Cameră în prezența unei echipe electorale, (într-o dată membrii Camerei au părăsit ostentativ ședința).

Nu există nici un motiv real pentru ca organele centrale să poată decide disolvarea. Atunci pe ce se bazează d. Cerkez? Pe sprijinul d-lui Petrovici și pe ilegalitatea guvernului care în acest fel a disolvat atâtea consilii comunale? De cât aici mai există și Uniunea Camerelor de Comerț care trebuie să-și dea avizul.

Se va preta «Uniunea» la acest joc? Admițând însă toate imposibilitățile și sancționarea tuturor ilegalităților, — se pune o ultimă întrebare: Nu riscă d. Cerkez nimic în cazul acesta? Crede d-sa că va putea cuceri cu asalt camera de comerț și că membrii acestor camere nu vor reacționa nici într'un fel?

Punem întrebările acestea d-lui Cerkez, — lăsând reflecția în sarcina meditativilor ministru fără portofoliu....

Ul almanach al presei românești

— «Almanachul-dicționar» al d-lui G. Caliga —

Dl. G. Caliga, confratele nostru bucureștean și fostul nostru colaborator în timpul războiului, a tipărit o operă utilă presei românești: cu «Almanachul Dicționar» al presei din România.

Lucrarea alcătuită în genul cunoscutului almanach de Gotha, conține peste 300 clișee fotografice și liniare, ilustrate de date istorice și note biografice asupra tuturor publicațiilor și ziariștilor români din toate timpurile. E o lucrare interesantă și instructivă care merită a fi cercetată. Tipărită pe hârtie velină, cu o prefață datorită d-lui C. Bacalbașa, și cuprinsă într'o copertă artistică executată, în culori, de cunoscutul pictor N. Petrescu, volumul se prezintă din toate punctele de vedere, sub o formă elegantă. Cea mai mare parte din ediția apărută, fiind reținută încă de sub țipar, puținele exemplare rămase nu vor fi distribuite, ci vândute direct de autor. Volumul costă lei 200, iar doritorii de a-l avea, se pot adresa d-lui G. Caliga, B-dul Elisabeta No. 60 trimițând costul exemplarelor, prin mandat poștal.

Milioanele d-lui N. Petrea

Intors din București d. N. Petrea primarul orașului arată că a obținut pentru refacerea Iașului, dela diferite ministere, suma de 50 milioane lei.

Luăm act cu mare satisfacție de această declarație anunțată de d. Petrea prin ziare și-l felicităm pentru succes, cu anticipație.

Ca buni ieșeni dorim ca ceea ce anunță d. Petrea să devie realitate. Deocamdată toată lumea din Iași crede, ba este convinsă, că mărturisirea d-lui Petrea este lipsită de ori-ce fond de adevăr, ceea-ce regretăm îndoind, și în primul rând pentru Iași.

Documentele istorice dela Chișinău

Documentele Domnitorilor Moldoviei.—Părcălabii Hotinului.—Acte despre familia Hajdeu și a lui Miron Costin.—Ce constată directorul Arhivei Statului din Chișinău.

Cu privire la actele și documentele găsite în podul palatului de justiție din Chișinău, de către dl. Eugen Ionescu-Darzeu primul președinte al tribunalului de acolo, dl. L. T. Boga directorul arhivelor statului din capitala Basarabiei, relatează următoarele în ziarul „România Nouă” de azi:

«Este simbolică descoperirea hrisoavelor domnești, a vechilor acte moldovenești în palatul unde se distribuie dreptatea. Acestui palat al dreptății i-a fost hărăzit să ne desvăluie după un veac și mai bine, dovezile dreptății unui neam însetat de dreptate. Este simbolică și persoana celui ce azi a scos la iveală dovezile acestei dreptăți naționale: primul președinte al tribunalului Lăpușna, dl. Eugen Ionescu-Darzeu.

Acum, comoara descoperită zi cu zi se desgroapă și cu cât ne ducem mai în fundul cuferelor ce au ținut-o ascunsă atâtea vreme, cu atât comoara crește, crește, devine legendară, ca și vremurile de care ne amintește.

Două hrisoave de ale lui Ștefan-Cel-Mare: „Ștefan Voevod, din mila lui Dumnezeu Domn Țării Moldovii”—al Moldovei care și pe atunci când s'au scris hrisoavele azi descoperite, acum 450 de ani, se întindea până la Nistru.

Unul din hrisoave, scris pe pergament, cu pecetea mare atârnată, având data de 11 August 1479, ne vorbește de vechile așezări moldovenești de lângă Nistru. Grozeștii și Măneștii, ne amintește de vechii părcălabi Duma și Hârman ai Cetății-Albe, Ivașcu și Măcsim ai Chilieii.

Celalt, scris la 5 Februarie 1495, de asemenea pe pergament și cu pecete mare atârnată, ne vorbește de Rezina de pe Nistru, care și azi străjuiește pe acest fluviu al Moldovei răsăritene, și ne amintește de Toader părcălabul Hotinului și de atâția vrednici boeri moldoveni, mari și mici.

Apoi zeci de documente din secolul al XVI de ale domnilor Bogdan III Cel-Orb, Petru IV Rareș, Alexandru Lăpușneanu, Bogdan al IV, Petru al V Schiopul vorbesc asupra stăpânirii moldovene și în acest secol până la Nistru.

Hrisoavele lui Ieremia Moghila, Radul

Mihnea, Gașpar Grațianii, Miron Barnovschi, Vasile Lupul, Eustratie Dabija, Gheorghe Duca, Constantin Cantemir, ca și altor Domni din secolul al XVII, ne pomenesc de sute de boeri și răzeși din cuprinsul pământului Moldovei răsăritene.

Părcălabii Hotinului din preajma anilor 1600—1610, în cărțile ce le dau locuitorilor moldoveni ca și șoltuzii cu cei 12 părgari ai Hotinului, ne dezvăluie o lume de mult apusă, ca și fapte mărețe ce nu trebuie uitate. Pecetea părcălabiei Hotinului păstrată pe un act din 1605 îmbogățește știrile asupra acestei cetăți moldovenești de pe Nistru.

Este de relevat și frumoasa limbă moldovenească folosită de acești părcălabi și șoltuzi ai Hotinului.

Actele din secolul XVIII și XIX abundă: toate ne dau informații prețioase asupra pământului dintru Prut și Nistru stăpânit de moldoveni.

Apoi actele familiei Hăjdău contribuie la stabilirea genealogiei acestei familii, păstrându-ni-se câteva spițe alcătuite pe la 1800.

De altfel spițele de neam sunt numeroase, una din ele coborându-se până la anul 1500.

Insemnată e și o spiță de neam, care fixează o ramură a familiei bătrânului cronicher Miron Costin.

Actele din secolul XIX, mai ales cele după 1812 scrise mai toate moldovenește ne arată țaria acestui neam și stăruința lui pentru păstrarea limbii strămoșești.

Acum, conform legii, aceste acte trec în păstrarea direcțiunii regionale a arhivelor Statului din Chișinău. Această trecere din cuferele tribunalului în cartioanele arhivelor să nu însemneze o reînhumare!

Comoara trecutului Basarabiei, dacă a stat ascunsă sub o ocărnuire vitregă, nu trebuie să fie îngropată sub ocărnuirea de un veac așteptată și dorită.

Scoateră la lumină a acestei comori a trecutului Basarabiei este o datorie națională.

L. T. BOGA

Director al Arhivelor Statului din Chișinău

CERCUL DE STUDII PENALE ȘI MOARTEA LUI G. G. MĂRZESCU

Dl. prof. Iulian Teodorescu, președintele cercului de studii penale, publică în ultimul număr al «Revistei penale» următorul articol:

În momentul de a pune sub presă revista, ne vine o știre dintre cele mai dureroase. Fostul ministru de justiție până acum câteva săptămâni, Georgetel Mărzescu, speranța Iașului îndurerat și a tuturor bunilor români, și-a dat sfârșitul prematur, în sanatoriul Elisabeta din București, în noaptea de 11 spre 12 Mai, după o chinuitoare suferință de câteva luni. Mărzescu este al treilea sfetnic al Dreptății, pe care Moldova ni i-a trimis dela războiu încoace și care urmează în mormânt pe D. Greceanu și Matei Cantacuzino, la o vârstă, când alții abia încep cariera politică. Mărzescu era un produs foarte complex, însă dominat de un sentiment familial și patriotic, cum nu sunt mulți. N'a fost act de-o însemnată oarecare în viața Moldovei și a Iașului în particular, la care el să nu fi contribuit cu personalitatea lui sinceră și în totdeauna vibrantă.

Ajutat de un remarcabil talent oratoric, pe care nu-l utiliza de cât în anumite circumstanțe, Georgetel Mărzescu era socotit ca un parlamentar desăvârșit, pentru că în discuțiunile cele mai aprinse știa să-și păstreze calmul; iar, la întreprinderile adversarilor răspundea cu acel spirit viu și sănătos, care dezarmează fără să supere.

Moldovean de origină și de sentiment își iubea Moldova și pe moldovenii cu toate fibrele sufletului său. Înconjurat de ei fie la Domenii, la Ministerul Muncii sau la Justiție, Mărzescu a format o mulțime de elemente destinate a aduce servicii reale țării noastre în toate direcțiunile.

În timpul războiului Mărzescu s'a întregit pe sine. Activitatea desfășurată în

tre anii 1916—1919 este dintre cele care a pus în evidență calități lămurite, dar nemanifestate încă.

Gospodăria Iașului, devenit capitala țării, învaziunea neprevăzută a atâtor elemente disperate și pretențioase, cereau o abilitate și un tact pe care numai un administrator consumat le putea avea. Lui Mărzescu nu i-a lipsit nimic din ceea ce trebuia, pentru că bătrânul Iași, uitat și adormit în poezia vestmânt să se desparte încă odată în sgomotul fanfarelor și în falfăitul steagurilor, cuprinzând în mantia-i prietenoasă și incapătoare tot tot ceea ce rămăsese suflet românesc. Iașul sub împușcarea dată de el a încălzit încă odată la sânul lui speranța și a fanarit victoria.

Casa lui Mărzescu devenise loc de întâlnire pentru toți acei ce credeau în triumful dreptății și între zidurile acestei case devenită istorică, s'au scris multe pagini din timpul atât de sbuciumat al anilor de războiu.

Oricine se va ocupa de evenimentele mari ale vieții noastre de Stat, nu va putea să nu amintească despre activitatea desfășurată la Iași în perioada de care vorbim și despre contribuția lui G. Mărzescu la alcătuirea anteproectelor, care mai târziu trebuiau să devie: Constituția legea electorală etc.

Dar, trecerea lui Gh. Mărzescu la ministerul de justiție înseamnă una din perioadele cele mai fecunde ale acestui departament. Activitatea de la ministerul muncii lasase urme profunde și atrăsese atenția tuturor asupra lui! dar puterea de muncă de care a dat dovadă la justiție a umt pe toți acei care sunt obișnuiți să iubească munca și să prețuiască pe muncitorii.

Sosit printre cei dintâi la minister

